

STICHTING PENSIOENFONDS CORAM

Gezamenlijk verslag van de deelnemersvergaderingen van de Stichting Pensioenfonds Coram gehouden op 4 oktober 2019 in Waalwijk en 15 november 2019 te Geldrop.

1. Opening.

Paul Hulshof (voorzitter Pensioenfonds) opent de deelnemersvergadering en heet iedereen welkom.

2. Mededelingen en ingekomen stukken.

Voor de bijeenkomst in Waalwijk is van de heer Splinter een brief ontvangen met een aantal vragen. Deze vragen worden bij de verschillende onderwerpen besproken. Verder zijn er geen mededelingen of ingekomen stukken.

3. Notulen van de vergadering van 5 oktober en 16 november 2018

Er zijn er geen opmerkingen of vragen over de notulen van de vorige vergadering waarna die worden goedgekeurd.

4. Toekomst Pensioenfonds.

Vorig jaar is al aangegeven dat het Coram Pensioenfonds tot de 10 kleinste pensioenfonds van Nederland behoort. De bestuurlijke lasten nemen (jaarlijks) toe en daarmee wordt het steeds moeilijker om het bestuur op peil te houden. Daarnaast wordt er door de toezichhouders (DNB en AFM) ook steeds meer informatie van het Pensioenfonds verwacht, waar dan weer externe deskundigen voor ingehuurd moeten worden. De kosten nemen hierdoor toe in plaats van af.

In eerste instantie werd aan een overgang naar een Algemeen Pensioenfonds gedacht maar dit bleek niet haalbaar. Bij verder onderzoek is nu uitgekomen bij het Bedrijfstakpensioenfonds PME. Een onderdeel van Coram, Geesa, is daar al bij aangesloten en qua financiering en de invulling van de pensioenregeling is Coram te vergelijken met een "klein PME-tje". Het bestuur is er klaar voor om verder te onderzoeken wat de concrete mogelijkheden en gevolgen zijn bij een eventuele overgang naar PME. Het bestuur wil echter graag gezamenlijk optrekken met de sociale partners.

Het bestuur is verantwoordelijk voor de opgebouwde pensioenaanspraken en de sociale partners zijn verantwoordelijk voor de (verdere) toekomstige pensioenopbouw voor de actieve deelnemers. Het streven is om zowel de opgebouwde aanspraken als de toekomstige aanspraken bij dezelfde nieuwe partij onder te brengen. Hiervoor is (veel) gezamenlijk overleg met de sociale partners nodig. Inmiddels is op initiatief van de werkgever hiervoor een Stuurgroep in het leven geroepen.

Vraag van de heer Splinter : Hoe worden de verschillende deelnemers hierbij (van tevoren) betrokken en hoe gaan we die informeren ?

Er bestaan voor het pensioenfonds drie groepen deelnemers: actieven, slapers en pensioengerechtigden. Met al deze verschillende groepen zal in een vroeg stadium overleg worden gevoerd over de opgebouwde aanspraken. Hierbij is ook een rol weggelegd voor het Verantwoordingsorgaan.

De werkgever gaat over nieuwe aanspraken van de actieve deelnemers. Qua planning wordt gedacht aan 1-1-2021. DNB is op de hoogte van het voornemen van het bestuur en zij wordt periodiek op de hoogte gehouden.

Vraag van de heer Splinter : Is PME (wel) de juiste partner voor een eventuele overgang ? De dekkingsgraad van PME is niet rooskleurig.

Paul geeft aan dat de dekkingsgraad niet de enige afweging is. Qua regeling en financiering is PME de beste match en doordat Geesa al onderdeel uitmaakt van PME wordt verwacht dat de toetreding daar ook (vrij eenvoudig) mogelijk is. Je kan namelijk, vanwege de taakafbakening niet zomaar toetreden bij elk pensioenfonds naar keuze. De dekkingsgraad van PME is inderdaad niet rooskleurig

STICHTING PENSIOENFONDS CORAM

maar dat is de dekkingsgraad van Coram ook niet waardoor er toch nog steeds een kleintekort is ten opzichte van de dekkingsgraad van PME. Dit verschil zal overbrugd moeten worden.

Vraag van de heer Splinter : Bestaat de mogelijkheid dat de werkgever en/of de aandeelhouder deze overbrugging voor zijn rekening neemt ?

Het bestuur kan hier geen uitspraak over doen. Dit is onderdeel van het overleg van de sociale partners over de gehele kostenstructuur, waarbij het onder meer de verwachting is dat de kosten bij PME lager zullen liggen dan bij een eigen pensioenfonds.

Vraag vanuit de vergadering in Geldrop : Blijft de pensioenpremie voor de werknemers gelijk bij een eventuele overgang naar PME?

Daar kan het bestuur niets over zeggen. Momenteel ligt de totale premie bij PME lager dan bij Coram. De verdeling tussen premie-bijdrage werkgever en die van de werknemer hoeft door de overgang niet te veranderen, maar blijft de verantwoordelijkheid van de sociale partners.

Vraag vanuit de vergadering in Geldrop : Als er wordt overgegaan naar PME blijft Coram dan onder haar eigen Pensioenfonds vallen.

Bij een overgang naar PME wordt het Coram Pensioenfonds opgeheven en valt iedereen rechtstreeks onder PME.

5. Financiële positie van het fonds

Aan de hand van een powerpoint presentatie wordt het financiële positie over 2018 toegelicht.

2018 was geen goed beleggingsjaar.

De balans:

De balans geeft de bezittingen en de verplichtingen (schulden) van het pensioenfonds weer. Aan de linkerkant staan de bezittingen en aan de rechterkant de totale schulden.

De bezittingen bestaan voor 62,2 mln. uit beleggingen, 1,1 mln. uit herverzekerde pensioenen, 0,5 mln. uit vorderingen en een banksaldo van 0,2 mln. Totaal 64 mln. Een vermindering van ruim 2 mln.

De schulden bestaan uit een reserve van 3,2 mln. en een technische voorziening van 67 mln. De technische voorziening is de schuld van het pensioenfonds aan alle deelnemers gezamenlijk. Uit deze voorziening moeten alle huidige en toekomstige pensioenen worden betaald. Per saldo heeft het pensioenfonds dus een tekort van 3,2 mln.

De resultatenrekening:

Dit jaar (2018) is er een negatief resultaat met een verlies van circa 4,0 mln. Dit wordt enerzijds veroorzaakt door het negatieve beleggingsresultaat en anderzijds door de toename van de verplichtingen.

Beleggingsportefeuille :

De beleggingsportefeuille bestond voor circa 60% uit vastrentende waarden en circa 40% uit aandelen. De vastrentende waarden zorgen ervoor dat hiermee de risico's van de pensioenbetalingen voor een deel worden afgedekt. Met de aandelen proberen we extra rendement te maken zodat de pensioenen, bij voldoende vermogen, geïndexeerd kunnen gaan worden.

Vraag van de heer Splinter : Het is bekend dat vanuit de richtlijnen van DNB geen risicovoller beleid gevoerd mag worden en dat daarmee 40% aandelen niet verder uitgebreid mag worden. Binnen de categorie aandelen is wel maar een vrij klein deel belegd in aandelen technologie die een hoog

STICHTING PENSIOENFONDS CORAM

rendement behalen. Wat is de reden hiervoor en kan er niet meer in technologische aandelen belegd worden?

Het bestuur heeft gekozen voor een passief beleggingsbeleid conform de index zonder veel risico met een relatief lage kostenstructuur. Technologie heeft het als segment inderdaad goed gedaan maar het bestuur wil geen gok gaan maken op een specifieke sector. Door passief te beleggen wordt belegd in alle sectoren. Door de sterke stijging van de technologie-aandelen zijn ze ook een groter deel van de index uit gaan maken.

De rendementen:

De beleggingsportefeuille bestaat uit twee onderdelen, de Matching portefeuille en de Return portefeuille

Binnen de Matching portefeuille wordt het renterisico deels afgedekt en wordt weinig koersrisico gelopen zodat daarmee in belangrijke mate is zeker gesteld dat de pensioenen ook de komende jaren uitbetaald kunnen worden. De Return portefeuille is opgezet om rendement te maken zodat in de toekomst ook indexatie gegeven kan worden.

Het rendement op de Matching portefeuille was licht positief 0,7%. De index was 1,2% waarmee Coram dus is achtergebleven bij de index.

Het rendement op de Return portefeuille was -7,9%. De index heeft -7,6% behaald waarmee Coram het ook in de Return portefeuille minder goed heeft gedaan. Als kanttekening hierbij geldt dat ter vergelijking bij de index de kosten van circa 0,2% niet worden meegenomen.

Rendement overzicht over de laatste 11 jaar:

De rendementen over de afgelopen 11 jaar schommelen behoorlijk, maar zijn per saldo duidelijk positief.. 2018 was een financieel slecht jaar met een negatief resultaat.

Dekkingsgraad :

De dekkingsgraad is de verhouding tussen de bezittingen en verplichtingen van het pensioenfonds en geeft daarmee de financiële gezondheid van het pensioenfonds weer. De (beleids)dekkingsgraad bedraagt eind augustus 2019 96,67% en die geeft aan dat het pensioenfonds (financieel) niet gezond is. Bij een (beleids)dekkingsgraad van 110% mag (pas) weer gedeeltelijk geïndexeerd worden. Hier zitten we dus nog ver vandaan.

6. Toegenomen kans op korting.

Vanwege de te lage dekkingsgraad moet Coram een herstelplan bij DNB indienen waarin wordt aangetoond dat op basis van een aantal regels over 10 jaar er geen dekkingstekort meer van toepassing zal zijn. In het voorjaar van 2019 is het herstelplan bij DNB ingediend en daar is voor 2019 goedkeuring op ontvangen. En omdat aangetoond wordt dat het herstel over maximaal 10 jaar wordt bereikt behoeft er niet gekort te worden. Dit geldt echter alleen voor 2019.

Voor 2020 zal er weer een herstelplan ingediend moeten worden en dan moet weer aangetoond worden dat een herstel in maximaal 10 jaar wordt bereikt. Zo niet, dan zal in 2020 gekort moeten worden. De peildatum voor het herstelplan 2020 is 31-12-2019. Daar kunnen we nu dus nog niets over zeggen, maar de kans is aanwezig dat er een korting doorgevoerd moet gaan worden. Als er een korting doorgevoerd moet worden dan is die voorwaardelijk. Dit betekent dat de korting uitgesmeerd mag worden over maximaal 10 jaar. Het bestuur dient daar dan een beslissing over te nemen en is zich nu al aan het oriënteren waarbij de verschillende belangen van de groepen deelnemers evenwichtig afgewogen zullen worden.

Naast het herstelplan hanteert DNB ook nog een aanvullende regel. Als de (beleids)dekkingsgraad vijf achtereenvolgende jaren lager is dan 104,2% dan moet er toch een korting plaatvinden. Voor Coram is de peildatum hiervoor 31-12-2021. Deze korting is voorwaardelijk en mag niet worden uitgesmeerd over een aantal jaren.

STICHTING PENSIOENFONDS CORAM

Aanvullende opmerking van de heer Splinter : De politiek is bezig met het Pensioenakkoord en hij geeft aan dat er binnen de verdere uitwerking wellicht de mogelijkheid bestaat dat eventuele kortingen toch niet doorgevoerd behoeven te worden. Waarvoor zou je nu gaan korten als er straks een ander pensioenstelsel van toepassing is ? Deze beslissing ligt echter in Den-Haag. Paul Hulshof sluit zich hierbij aan. Er wordt heel veel gezegd, gesuggereerd en geschreven maar er is nog niets definitief.

Aanvulling vanuit de vergadering in Geldrop : In Waalwijk zijn de kansen op korting van de aanspraken in 2020 en 2021 aangegeven. Inmiddels (November 2020) heeft de Minister (eenmalig) besloten dat er geen korting hoeft te worden doorgevoerd als de dekkinggraad minimaal 90% bedraagt. De kans op korting in 2020 is hierdoor afgenomen.

7. Wat verder ter tafel komt.

Vraag van de heer Splinter : In het verleden is besloten het renterisico voor 50% af te dekken met de visie dat de rente zou gaan stijgen. De rente is nu lager dan destijds en zal waarschijnlijk nog wel iets verder gaan dalen. Zitten we nog steeds goed met deze 50% afdekking ?

Bij een lagere rente afdekking neemt het risicoprofiel van het pensioenfonds toe en dat is niet toegestaan bij een dekkingstekort. Daarnaast wil het bestuur niet speculeren en is voor een (gemiddelde) renteafdekking van 50% gekozen.

8. Sluiting.

Paul bedankt iedereen van zijn/haar aanwezigheid en voor de aandacht met de wens om elkaar volgend jaar weer terug te zien.